

TETRALIZOUTS ETNOKULTŪRAS RĖNGINĪS „LIETUVNINKA KĖIMĖ“

Švėntės dalīvė. Portėgrapėjė ėš Agluonienu etnuograpėnės suodības-
muziejaus arkīva

Jaunė ėr senė i tuo rėngini bova sokvėistė 2008 m. rogpjūtė 30 dėina. Kap tik pasitaikė savaitgalis (šeštadėinis), tad žmuoniū i Agluonienu etnuograpėnė suodība sosėrinka daugybė. Vėsa ta švėntė bova skėrta Agluonienu etnuograpėnės suodības ėr kluojėma tėtra ikūrėma 25-uosiems metėniems.

Rėnginīs ėr prasėdiejė tuos sokaktėis pamėnavuojėmo. Aple pėitus bova pristatīts lietuvninka bŭds ėr papruotė. Suodībuo veikė tradicėniu amatŭ (audėma,

Klaipėdas rajuons Lietovuos žėmielapie ėr Agluonėnā Klaipėdas rajuona žėmielapie. Iliustracėjės iš RKIC arkīva

druožėniejėma, muolė lipdīma mezgėma, nierėma, pamarė kankliu gamėnėma) dėrbtovės. Vīka ėr kulinarėnė pavelda pristatīms: je tik šėrdės geidė, galiejė daug kou naudinga sožėnuotė aple tradicini Klaipėdas krašta maista, atskėrŭ valgiu gamėnėma, gautė ėr vėina ar kėta anŭ recepta, paskanautė žuolieliu erbetas, ėšgėrstė žuolėninku patarėmu.

Švėntie dalīvava, koncertava Plikiŭ potamŭju instrumentu orkestros, polkluora kolektīvā „Agluona“ (Agluonėnā, Klaipėdas r.), „Auksodis“ (Klaipėda), „Lapužis“ (Duovėlā, Klaipėdas r.), „Ramītė“, „Verdainė“ (abodo ėš Šilutės).

No vuo pavakarie pradiejė žemė dundietė, dolkės saulė oždėngė... Vėsk par tuo, ka ėš onksta paskelbtŭs šuokiŭ ėš Klaipėdas i švėntė atvažiavės polkluora ansamblis pradiegė tuoki cionga keltė, ka ėr jaunam, ėr senam kuojės kėlnuojies. Bova tamė vakarelie ėr Klaipėdas krašta tradicėniu žaidėmu, ėr vėsuokiŭ kėtuokiŭ linksmībiu.

Tamė vakarelie ėr aš bovau, alo, medo gieriau, par barzda varviejė, bornuo netoriejau.

Švėntė organizava Agluonienu etnuograpėnė suodība ėr kluojėma tėtra cėntros, Gargždŭ krašta muziejos, Agluonienu seniŭnėjė, Agluonienu seniŭnėjės bendruomenė. rėngini riemė Lietovuos respublikas kultŭras ministerėjė, Klaipėdas rajuona savėvaldībė, Klaipėdas apskrėtėis viršininka administracėjė.

Poikos miestalis tėi Agluonėnā, gėrė tən žmuonis gīven.

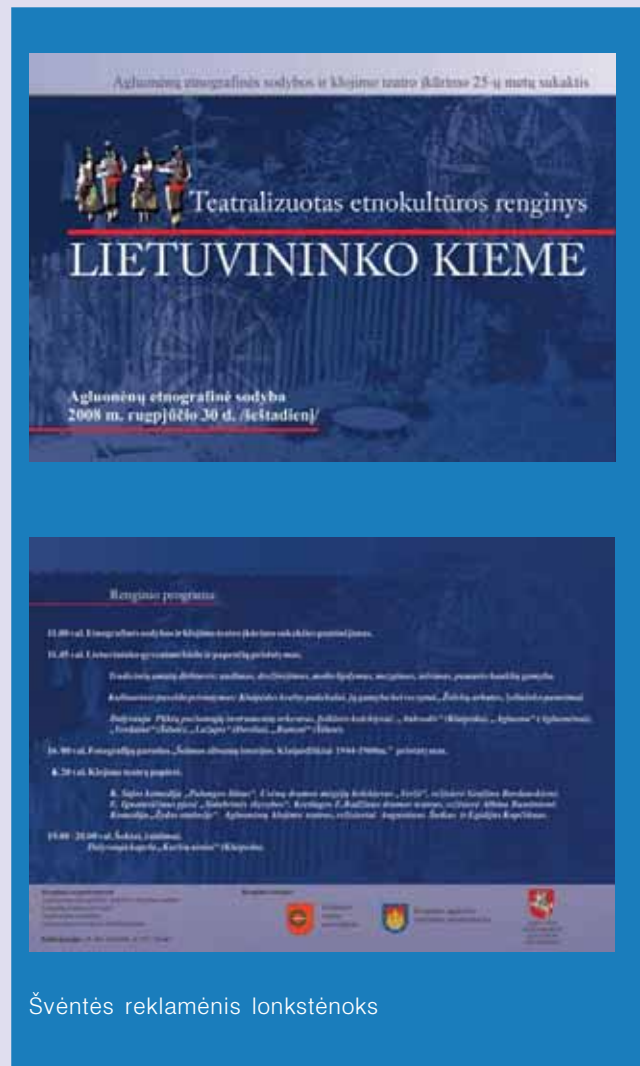
Bus kuoki pruoga, ožsokėt, pasėsvečioukėt, Agluonienu etnuograpėnė suodība sosėraskėt, valondelė, kėta pasėžvalgikėt. Nepasėgailiesėt.

APLE ŠVENTĖ – BĖNDRĖNĖ LIETUVIU KALBO

Jūratė Pancerova, *Agluonėnų etnografinės
sodybos vadovė*

Renginio pradžia paskelbė varpas, folkloro kolektyvo nariai ažuolo šakų giriandomis apvainikavo sodybos pastatus. Renginio vedėjai pristatė sodybos ir klijimo teatro, čia gyvenusių žmonių istoriją, padėjo sodybos įkūrėjams įteikė jiems padėkos dovanas – pirštines, „kad nesušaltų rankos darančios gerus darbus“. Klaipėdos rajono savivaldybės meras Vaclovas Dačkusas įteikė padėkos raštus etnografinės sodybos ir klijimo teatro įkūrėjams (Petruui Bielskiui, Alvydui Treigiuui ir Jonui Čepui), klijimo teatro aktoriams (Laimutei Galkauskienei, Laimonui Tučui ir Raimundui Juknevičiui), Agluonėnų klijimo teatro režisieriams Egidijui Kupčiūnui ir Augustinui Šutkui už ilgametį kūrybinį darbą puoselėjant senojo lietuviško klijimo teatro tradicijas, Gargždų krašto muziejaus Agluonėnų filialo vadovei Jūratei Pancerovai už nuoširdų darbą, didelį indėlį ir iniciatyvą siekiant išsaugoti Mažosios Lietuvos krašto istorinį, architektūrinį paveldą ir etnokultūros tradicijas.

(Nukelta į 26 p.)

Šventės reklamėnis lonkstėnoks

Agluonienā – tuo patėis pavadėnėma Klaipiedas rajuona seniūnėjės cėntros. Miestielis ĩr išsėstatės kairemė Minėjės intaka Agluonas opės krontė. Nu čė iki Priekolės (Klaipiedas rajuons) – 6 kėluometrā.

Agluonienā Klaipiedas kraštė garsiausė tou, ka čė veik 1983 m. ikorta etnuografėnė lietuvninka suodība, katruo dabar veik muziejus. Garsė Agluonienā ėr tuo, ka čė aug auštiausias Klaipiedas kraštė oužols, katros vadėnams Bābės vardo. 1989 m. pri Agluonienu pradiets formuotė Lietuvninku oužoulėns. Miestelie veik pagrindėnė muokėkla, pašts.

Miestalis pėrma karta raštėniūs šaltėniūs pamėnavuots 1540 metās, vuo 1758 m. jau pažėmiets ėr žemielapie (sodarė J. Enderšos). Pri Lietovuos gyvenietė karto su Klaipiedas krašto prijungta 1926 metās. 1905 m. Agluonienūs gyvena 137 gėventuoje, 1959 m. – 101, 1979 m. – 258, 1989 m. – 551, 2001 m. – 653. Pėrmuojie žėnuoma pradiuos muokėkla Agluonienūs pradiegė veiktė 1736 metās. 1946 m. vėituo anuos pradiejė veikė septynmetė, vo 1999 metās – pagrindinė muokėkla. ĩr išleista knėnga aple Agluonienus. Anuos autuorius – miestelė garbies pilietis, Vilniaus universiteta proufesuorios, žėmos Lietovuos knėngu tīrėnietuos, bibliuofils Kauns Duoms.

Šventės akimirkos. Krašto žmonės demonstruoja tradicinius amatus ir akimirka iš folkloro kolektyvų koncerto. Nuotraukos iš Agluonėnų etnografinės sodybos-muziejaus archyvo

(Atkelta iš 25 p.)

Lijana Simonaitytė žemės ūkio ministrės padėkos raštus įteikė etnografinės sodybos kūrėjui ir dabartiniam jos rėmėjui Vytautui Čepui, aktoriui ir ūkininkui Raimondui Juknevičiui ir Agluonėnų kultūros namų direktorei Ramutei Kutkienei.

Skambant giesmei „Lietuviais esame mes gimę“ sodybos įkūrėjai A. Treigys, J. Čepas ir P. Bielskis šalia gyvenamojo namo pasodino mirtos medelį, įprasminantį etnokultūrinių tradicijų puoselėjimą.

Antrojoje renginio dalyje Klaipėdos universiteto Režisūros katedros studentai aktoriai (dėstytojos I. Bierontaitė ir R. Lukoševičiūtė) kartu su folkloro kolektyvais pristatė edukacinę programą apie lietuvininko gyvenimo būdą ir papročius, tautodailininkai demonstravo tradicinius amatus. Renginio dalyviai galėjo išbandyti senuosius darbo įrankius. Visi norintys verpė vilną, šukavo avį, pešė plunksnas, audė staklėmis, drožė klumpes. Folkloro kolektyvas „Ramytė“ (Šilutė) pristatė edukacinę programą „Lietuvininko tautiniai drabužiai“. Agluonėniškiai visus šventės dalyvius vaišino kulinarinio paveldo patiekalais bei pasidalino jų ruošimo paslaptimis. Visi skanavo įvairių sūrių, kastinio su virtomis bulvėmis, giros, medaus. Bitininkas D. Daratis demonstravo bitininko darbo įrankius, pasakojo, „kaip biteles reikia prisijaukinti, kad jos negeltų“. Ypač daug buvo norinčių išgirsti žolininko V. Skirkevičiaus patarimų bei įsigyti jo paruoštų vaistinių arbatžolių, paragauti čia pat ant žarijų išvirtos kvapnios arbatos.

Etnografinės sodybos ūkiniame pastate, pritaikytame

parodoms eksponuoti, buvo atidaryta fotografijų paroda „Šeimos albumų istorijos. Klaipėdiškiai 1944–1960 m.“, kurią pristatė Klaipėdos universiteto doc. Silva Pocytė.

Šventėje visą dieną skambėjo liaudiška muzika, šokiai, visi norintys, išbandyti miklumą, galėjo susirungti atlikdami įvairias liaudiškų žaidimų užduotis. Šventės svečius linksmino Plikių pučiamųjų instrumentų orkestras, folkloro kolektyvai „Auksodis“, „Agluona“, „Verdainė“, „Lažutis“, „Ramytė“ ir kapela „Kuršių ainiai“.

Renginį apvainikavo klijimo teatrų popietė. Buvo parodyti trys spektakliai. Usėnų dramos mėgėjų kolektyvas „Veržė“ (režisierė Gražina Bardauskienė) vaidino K. Sajos komediją „Palangos liūtas“, Kretingos E. Radžiaus dramos teatras pristatė Albinos Buntinienės režisuotą E. Ignatavičiaus pjesę „Sidabrinės skrybybos“, Agluonėnų klijimo teatras suvaidino komediją „Žydas statinėje“, kurią režisavo Augustinas Šutkus ir Egidijus Kupčiūnas. Klijimo teatro popietėje dalyvavo ir visus renginio dalyvius pasveikino aktorė Regina Varnaitė.